

Pacientu, kas ceļo uz Igauniju, informēšana par pārrobežu pakalpojuma izmantošanu pacientu veselības datu kopsavilkumam

Informatīvā paziņojuma pacientiem mērķis

Šī informācija ir paredzēta pacientiem, kuri ceļo uz Igaunijas Republiku.

Paziņojuma mērķis ir informēt pacientu par to, kā tiek apstrādāti pacienta persondati, un par piemērojamiem tiesību aktiem, ja pacienta veselības datu kopsavilkumu pieprasa veselības aprūpes sniedzējs citā Eiropas Savienības dalībvalstī, Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstī vai Šveicē.

Veselības aprūpes sniedzēji Igaunijā apstrādā persondatus saskaņā ar Igaunijā spēkā esošajiem tiesību aktiem.

Kas ir Eiropas e-veselības tīkls?

E-veselības digitālo pakalpojumu infrastruktūra (*eHDSI*) nodrošina drošu un ērtu datu apmaiņu farmaceitiem zāļu iegādes brīdī un veselības aprūpes speciālistiem, kas iesaistīti pacientu ārstēšanā. *eHDSI* nodrošina veselības aprūpes speciālistiem visā ES elektronisku piekļuvi datiem, kas saistīti ar ES iedzīvotāju receptēm, un viņu veselības datu kopsavilkumiem. Datu pieprasījumi tiek iesniegti, izmantojot drošu vārteju (pārrobežu datu apmaiņas platformu veselības datiem), kurai piekļuvi nodrošina katras valsts izraudzītais nacionālais e-veselības kontaktpunkts. Igaunijā par pakalpojuma darbību un pārvaldību atbild Veselības un labklājības informācijas sistēmu centrs (*Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus – TEHIK*), kas sadarbojas ar Igaunijas Veselības apdrošināšanas fondu un Zāļu valsts aģentūru. Datu apmaiņas platformas pārzinis ir Sociālo lietu ministrija.

Izmantojot nacionālos kontaktpunktus, pacientu veselības datu kopsavilkumi tiek pārsūtīti no valsts veselības datu infrastruktūras valstī, kurā tie sagatavoti, veselības aprūpes sniedzējiem citās valstīs, uz kurām attiecas pakalpojums. Katra valsts ir atbildīga par sava nacionālā kontaktpunkta darbību. Pacientu veselības dati tiek apstrādāti saskaņā ar ES Vispārīgo datu aizsardzības regulu un datu apmaiņā iesaistītajās valstīs spēkā esošajiem tiesību aktiem.

Kas var izmantot pārrobežu pakalpojumu pacientu veselības datu kopsavilkumu izveidošanai un uz kāda pamata (t.i., juridiska pamatojuma)?

Pārrobežu pakalpojumu pacientu veselības datu kopsavilkumus var izmantot pacients, kuram ir Eiropas Savienībā izdots personu apliecināšs dokuments un kura persondatus drīkst apstrādāt, ja tam ir juridisks pamats pacienta valstī, proti, piekrišana vai kāds cits juridisks pamatojums. Šo piekrišanu nav iespējams sniegt veselības aprūpes sniedzējam ārvalstī.

Pacientam, kurš saņem veselības aprūpi no ārvalstu veselības aprūpes sniedzēja, tiek sagatavots pacienta veselības datu kopsavilkums.

Ar pacienta veselības datu kopsavilkumu saistīto datu pārsūtīšana ārvalstu veselības aprūpes sniedzējam, izmantojot veselības datu pārrobežu datu apmaiņas platformu, ir atļauta, pamatojoties uz Veselības pakalpojumu organizācijas akta [*tervishoiuteenuste korraldamise seadus*] 50⁹. nodaļas 2. punktu.

Pirms pacienta veselības datu pieprasīšanas veselības aprūpes sniedzējs, sagatavojot kopsavilkumu, informēs pacientu, kā tiks apstrādāti viņa veselības dati. Tikai tad, kad pacients ir apliecinājis, ka izprot pacienta informatīvā paziņojuma saturu, veselības aprūpes sniedzējs var pieprasīt pacienta veselības datus no pacienta dzīvesvietas valsts.

Kādam nolūkam tiek apstrādāti pacienta dati?

Pakalpojuma mērķis ir sniegt veselības aprūpes sniedzējam pārskatu par pacienta veselības datu kopsavilkumu, kas reģistrēti viņa dzīvesvietas valstī. Labāks veselības datu pārskats ļaus veselības aprūpes sniedzējam pieņemt kvalitatīvākus un ātrākus lēmumus par ārstēšanu. Veselības datu kopsavilkumā iekļautie dati tiek apstrādāti tikai un vienīgi veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanas nolūkos.

Konkrētos likumā noteiktos apstākļos persondatus (ieskaitot datus par veselību) Igaunijā var apstrādāt arī citu iemeslu dēļ, piemēram, statistikas un pētniecības nolūkos.

Kādi pacientu persondati tiek apstrādāti?

Izmantojot datu apmaiņas platformu, tiek apstrādāti šādi dati, kas attiecas uz pacienta veselības datu kopsavilkumu:

- informācija par pašu dokumentu (datums, atsauces numurs, valsts);
- vispārīgi pacienta dati (personas kods vai cits identifikators, vārds un uzvārds, dzimums, dzimšanas datums, adrese, tālruna numurs, e-pasta adrese, vēlamā valoda);
- dati par pacienta pārstāvi (vārds un uzvārds, adrese, tālrunis, e-pasta adrese);
- dati par pacienta kontaktpersonām (vārds un uzvārds, adrese, tālrunis, e-pasta adrese, kontaktpersonas tips);
- dati par pacienta ģimenes ārstu (iestādes nosaukums, ģimenes ārsta vārds un uzvārds, adrese, tālrunis, e-pasta adrese);
- dati par personu, kas sagatavoja veselības datu kopsavilkumu (vārds un uzvārds, identifikators, tālrunis, e-pasta adrese);
- dati par iestādi, kurā strādā veselības datu kopsavilkuma sagatavotājs (nosaukums, identifikators, adrese, tālrunis, e-pasta adrese);
- dati par izrakstītajām un ievadītajām zālēm, tostarp dati par personu, kas izrakstīja vai ievadīja zāles (vārds un uzvārds, identifikators, specializācijas joma) un dati par iestādi (nosaukums, identifikators, adrese);
- dati par alerģijām un nevēlamām blakusparādībām (alerģijas diagnozes datums, alerģijas veids, alergēns, apraksts, smaguma pakāpe);
- sūdzību saraksts (diagnozes datums, ārsta mutiska diagnoze, sūdzības diagnoze);
- dati par medicīnisko ierīču lietošanu (uzstādīšanas datums, medicīniskā ierīce un tās identifikators);
- dati par veiktajām procedūrām un operācijām (procedūras veids, apraksts, datums, atrašanās vieta organismā, saikne ar medicīnisko stāvokli, cēlonis);
- dati par veselības stāvokļa pasliktināšanos (laika periods, ārsta mutiska diagnoze, sūdzības diagnoze);
- dati par imunizāciju (datums, ievadīšanas veids, imunizācijas vieta, vienreizēja deva, vakcīna, imunizācijas devas sērijas numurs, informācija par imunizācijas blakusparādībām, papildu komentāri);
- dati par sociālo izcelsmi (sociālās izcelsmes novērtējums);
- dati par grūtniecību un paredzamais dzemdību datums;
- dati par dzīvībai svarīgām pazīmēm (sistoliskā un diastoliskā asinsspiediena mērīšanas rezultāti, asinsspiediena mērīšanas datums);
- dati par laboratorijas pārbaudēm (pārbaudes nosaukums, datums, rezultāts, metode).

Veselības aprūpes sniedzējs redzēs veselības datu kopsavilkumu tulkotu igauņu valodā. Veselības aprūpes sniedzējs varēs skatīt arī veselības datu kopsavilkumu pacienta dzīvesvietas valsts valodā.

Veselības datu kopsavilkums, kas sagatavots informācijas sistēmā ārvalstīs, tiks nosūtīts veselības aprūpes sniedzējam, izmantojot valsts kontaktpunktus un veselības aprūpes sniedzēja programmatūru.

Kas var apstrādāt pacienta datus?

Pacienta datus var apstrādāt tikai tie veselības aprūpes sniedzēji, kas pacientam tieši sniedz veselības aprūpes pakalpojumu, vienlaikus ievērojot Vispārīgajā datu aizsardzības regulā un citos tiesību aktos noteiktās prasības. Pirms pievienošanās pārrobežu datu apmaiņas platformai valstīs, kas izmanto pakalpojumu, Eiropas Komisija veica revīziju, kuras laikā tika noskaidrots, ka attiecībā uz persondatu apstrādi pastāv atbilstošs aizsardzības līmenis, un tika veikts ar datu aizsardzību saistītās ietekmes novērtējums.

Ja dati ar datu apmaiņas platformas starpniecību tiek pārsūtīti uz citu valsti, kas piedalās pakalpojumā, katra valsts, kura saņem datus, uzņemas atbildību par tai nosūtīto datu apstrādi. Datu apstrādē ir iesaistītas šādas puses:

- veselības aprūpes sniedzējs, kuram tiek nosūtīts veselības datu kopsavilkums;
- Igaunijas e-veselības kontaktpunkts, t.i., *TEHIK*;
- otras valsts e-veselības kontaktpunkts;
- iestāde vai informācijas sistēma, kas pārsūta veselības datus no ārvalsts.

Kur un cik ilgi tiek glabāti pacienta dati?

Nosūtot veselības datu kopsavilkumu veselības aprūpes sniedzējam, pacienta dati ārvalstī tiek glabāti atbilstoši Vispārīgajā datu aizsardzības regulā un attiecīgās valsts tiesību aktos noteiktajām prasībām.

To datu sastāvs, ar kuriem notiek apmaiņa, un reģistrēto datu uzglabāšanas periodi ir noteikti Veselības pakalpojumu organizācijas aktā un Veselības un darba ministrijas 2018. gada 15. novembra noteikumos Nr. 48 par to datu sastāvu, kas apstrādāti, izmantojot pārrobežu datu apmaiņas platformu, kā arī par datu apmaiņas organizāciju un reģistrēto datu uzglabāšanas periodiem.

Pacientu dati var tikt glabāti gan veselības aprūpes sniedzēja informācijas sistēmās ārvalstī, kurā pacientam sniegti veselības aprūpes pakalpojumi un kurā uzsākta veselības datu kopsavilkuma sagatavošana, gan veselības datu apstrādes iestāžu informācijas sistēmās pacienta dzīvesvietas valstī. *TEHIK* ir pienākums uzglabāt datu apmaiņas platformas reģistrētos datus 7 gadus.

Pacienta veselības datu kopsavilkumu var iekļaut veselības aprūpes sniedzēja dokumentācijā. Tādā gadījumā attiecīgie dati ir jāuzglabā Veselības pakalpojumu organizācijas aktā noteiktajā kārtībā.

Datu subjekta tiesības

Pacientiem ir tiesības piekļūt saviem persondatiem un iesniegt sūdzību dzīvesvietas valsts vai veselības datu kopsavilkuma izcelsmes valsts uzraudzības iestādē. Igaunijā uzraudzības iestāde ir Datu aizsardzības inspekcija. ES dalībvalstu uzraudzības iestāžu kontakthinformācija ir atrodama vietnē <https://www.aki.ee/et>.

Kontaktinformācija

- *Datu apstrādātājs*: - Veselības un labklājības informācijas sistēmu centrs, abi@tehik.ee, palīdzības tālrunis: +372 7 943 943, katru dienu 7.00–22.00
- *Datu pārzinis*: Sociālo lietu ministrija, info@sm.ee
- *Datu pārziņa datu aizsardzības speciālists*: andmekaitse@sm.ee
- *Uzraudzības iestāde*: Datu aizsardzības inspekcija, info@aki.ee